

ЗАТВЕРДЖУЮ
заступник начальника
управління внутрішньої
політики, преси та інформації
Запорізької міської ради, голова
робочої групи

Тетяна МИХЄЄВА

ПРОТОКОЛ № 26

засідання робочої групи по створенню реєстру урбанонімів м.Запоріжжя

21.09.2023
10.00

Музей Феноменальної Сили

Присутні: Михеєва Т.В., Помаз А.О., Бабенко Н.В., Білівненко С.М., Водопьянова М.М., Даркова С.М., Дмитренко С.О., Єрьоменко А.О., Кириченко В.М., Колодій О.В., Кравчук П.П., Крайнов В.М., Мордовської М.М., Руденок О.П., Третьякова О.О.

Присутніх членів робочої групи – 15 осіб.

Порядок денний:

1. Розгляд результатів голосування щодо перейменування назв урбанонімів по пропозиціям двадцять другого протоколу і прийняття рішення щодо передачі результатів на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки;
2. Розгляд назв урбанонімів від власних імен, що підлягають перейменуванню;
3. Різне.

Михеєва Т.В. - голова робочої групи відкрила засідання, оголосила порядок денний, запропонувала перейти до розгляду питань.

Хід засідання:

Перше питання порядку денного.

Розгляд результатів голосування щодо перейменування назв урбанонімів по пропозиціям двадцять другого протоколу і прийняття рішення щодо передачі результатів на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки

1.1. По протоколу №22 (всього прийняло участь в опитуванні 432-497 осіб)

1.1.1. Проспект Маяковського - Маяковський Володимир Володимирович (1893-1930) - російський радянський поет, драматург, один із засновників футуризму, часто бував в Україні, а в 1928 році відвідав Запоріжжя. Серед найвідоміших творів – поеми «Облако в штанах», «Люблю», «Во весь голос», «Хорошо», «Про это», п'єси «Баня», «Клоп» та ін.

Пропозиції: бульвар Художній, Вознесенівський бульвар, проспект Андрія Кузьменка, бульвар Марії Примаченко, проспект Дмитра Коцюбайла.

робочою групою підтримано перейменування типу урбаноніму з проспекту на бульвар (в зв'язку з технічною відповідністю) і назви урбаноніму на **бульвар Марії Примаченко** - Марія Оксентіївна Примаченко (також Приймаченко, народилась 30 грудня 1908 (12 січня 1909), с.Болотня, нині Вишгородського району – померла 18 серпня 1997, там само) - українська народна художниця в

жанрі «наївного мистецтва»; лауреатка Національної премії України ім.Т.Г.Шевченка. Заслужена діячка мистецтв УРСР, народна художниця України. Авторка понад 800 картин, 650 з яких зберігаються у Національному музеї українського народного декоративного мистецтва (Київ). Розташування бульвару починається від майдану, який пропонується перейменувати на майдан Митців (площа Маяковського), в зв'язку з тим, що площа набула слави мистецької, та стала улюбленим місцем зустрічі запорізьких умільців, художників та їх шанувальників (за – 82 голосів, що складає 18,4%).

громадськістю підтримано перейменування на **бульвар Художній** - пов'язано з виставками образотворчого та прикладного мистецтва – голосувало 445 громадян, за – 139 голосів, що складає 31,2%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки дві пропозиції перейменування проспекту Маяковського на **бульвар Марії Примаченко** або **бульвар Художній**.

1.1.2. Площа Маяковського - Маяковський Володимир Володимирович (1893-1930) - російський радянський поет, драматург, один із засновників футуризму, часто бував в Україні, а в 1928 році відвідав Запоріжжя. Серед найвідоміших творів – поеми «Облако в штанах», «Люблю», «Во весь голос», «Хорошо», «Про это», п'єси «Баня», «Клоп» та ін.

Пропозиції: майдан Володимира Івасюка, майдан Кримської групи, майдан Митців.

робочою групою підтримано перейменування типу та назви урбаноніму з площі Маяковського на **майдан Митців** - запорізькі художники і майстри почали збиратись біля фонтану на площі Маяковського ще в 90-і. А після відкриття фонтану Життя у 2004 року, площа набула слави мистецької, та стала улюбленим місцем зустрічі запорізьких умільців, художників та їх шанувальників. Саме тут розташувався Запорізький вернісаж і постійна виставка - ярмарок запорізьких майстрів народної творчості. На площі Маяковського, поруч з фонтаном Життя, вже традиційно проводяться фестивалі, концерти, мистецькі акції і заходи, майстер-класи і ярмарки запорізьких художників і майстрів. З 2015 року тут встановлюється головна міська ялинка, навкруги якої проходять новорічні заходи.

громадськістю підтримано перейменування на **майдан Митців** – голосувало 441 громадян, за – 235 голосів, що складає 53,3%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування площі Маяковського на **майдан Митців**.

1.1.3. Вулиця Тургенева. Тургенев Іван Сергійович (1818-1883) – російський письменник, майстер психологічного аналізу, автор романів «Дворянське гніздо», «Батьки і діти», «Дим», «Напередодні», «Ася», «Перше кохання», ліричних мініатюр. Приятелював із Т.Шевченком і Марко Вовчок.

Пропозиції: вул.Віталія Шлайфера, вул.Левка Лук'яненка.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Віталія Шлайфера**. Віталій Григорович Шлайфер (25.07.1946 - 22.04.2014) народився в

Грозному. Закінчив Запорізький радіотехнікум і Запорізький машинобудівний інститут. Працював на Крайній Півночі (мис Челюскін) радіоінженером Діксонівського Гідрометеорологічного управління. Працював на Запорізькому телебаченні та інших підприємствах міста. З 1992 року разом з сином заснував НПК ТОВ «Діана-92», генеральним директором якого і був до свого останнього дня. У 2004 році заснував Музей Історії Зброї. Автор ряду публікацій у спеціалізованих збройових журналах. Співавтор і видавець Альманаху історії зброї. Автор книг «Амазонки на Хортиці» і «Час збирати скарби», багато зробив для розвитку нашого міста, проживав на цій вулиці.

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Віталія Шлайфера** – голосувало 498 громадян, за – 272 голосів, що складає 54,6%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Тургенева на вулицю **Віталія Шлайфера**.

1.1.4. Вулиця Лізи Чайкіної - Єлизавета Іванівна Чайкіна (28 серпня 1918 - 23 листопада 1941) - секретар Пенівського підпільного райкому комсомолу Калінінської області, одна з організаторів партизанського загону під час німецько-радянської війни. Герой Радянського Союзу (1942). Похована в сквері в селищі Пено Тверської області.

Пропозиції: вулиця Сергія Павліченка, Королеви Єлизавети II, Симона Петлюри, Тарасових шляхів, Єдності, Мирослава Симчича та пропозиція залишити без змін.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Сергія Павліченка**. Сергій Павліченко - 28.07.2022 року під час теракту в н.п. Оленівка Донецької області загинув мешканець м.Приморськ Запорізької області Павліченко Сергій Миколайович. Майор Павліченко С.М. був командиром ремонтної роти окремого загону спеціального призначення «Азов» (нині штурмова бригада «Азов»). Приймав безпосередньо участь в обороні України з 2014 року. Був залучений до Широкінської наступальної операції, обороні Світлодарської дуги, бої за населені пункти Мар'їнка, Красногорівка, оборона Маріуполя. Проявив себе, як відважний, самовідданий, кваліфікований командир. Виконував поставлені командуванням завдання в неможливих умовах.

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Сергія Павліченка** – голосувало 477 громадян, за – 122 голосів, що складає 25,6%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Лізи Чайкіної на вулицю **Сергія Павліченка**.

1.1.5. Вулиця Хакаська - Республіка Хакасія - суб'єкт Російської Федерації, входить до складу Сибірського федерального округу.

Пропозиції: вул.Незламна, вул.Березнегувата, вул.Павла Чижевського.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Незламну** – незламний/а - щось дуже міцне, що не можна розбити, зігнути, зруйнувати тощо; хтось, кого не можна побороти, скорити, зламати, бо він/вона є вірними своїм переконанням;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Незламну** – голосувало 432 громадян, за – 238 голосів, що складає 55,1%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію щодо перейменування вулиці Хакаської на вулицю **Незламну**.

1.2. По протоколу №3 (всього прийняло участь в опитуванні 1193 осіб)

1.2.1. Вул.Брянська - Брянськ місто обласного підпорядкування в Російській Федерації, адміністративний центр Брянської області та Брянського району.

Пропозиці: вул.Гуляйпільська, вул.Мелодійна, вул.Археолога Грінченка. робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Археолога Грінченка**. Грінченко Володимир Автономович (*15 липня 1900, хут. Цокурівка поблизу с.Велика Рудка, Полтавський повіт, Полтавська губернія - 19 квітня 1948, Полтава) - український археолог, музеєзнавець;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Гуляйпільську**. Гуляйполе місто в Україні, адміністративний центр Гуляйпільської міської громади в Поголівському районі Запорізької області.

Село *Гуляйполе* засновано у 1770-х роках на колишніх землях Кальміуської паланки Вольностей війська Запорозького низового. Із середини ХІХ - початок ХХ століття село Гуляйполе перетворюється у торгово-промислове містечко. У 1913 році тут проживало 16 тис. 150 осіб. У Гуляйполі працювали 2 заводи сільськогосподарських машин, чотири винокурні та одна пивоварня. Окрім них навколо була велика кількість селянських «вітряків». Поряд із промисловими підприємствами, у селі існувало півтора десятка невеликих, напівкустарних виробництв - екіпажна майстерня, декілька гончарень, а також олійниці, кузні, столярні та інші майстерні. З 1884 року й аж до Першої світової війни через кожні три роки в Гуляйполі відбувалися земські виставки-аукціони сільськогосподарської та промислової продукції.

Статус міста - з 1938 року. Центр міста складає історичний архітектурний ансамбль будівель, які освячені історичними подіями, пов'язаними з революційною діяльністю легендарного ватажка селянського анархістського руху на півдні України (1918-1921) Нестора Махна

– голосувало 1193 громадян, за – 528 голосів, що складає 44,3%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано думку громадськості та надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Брянської на вулицю **Гуляйпільську**.

Друге питання порядку денного.

Розгляд назв урбанонімів від власних імен, що підлягають перейменуванню.

2.1. Вулиця Баранова - Баранов Василь Андрійович (1914-1945)

– Герой Радянського Союзу (1945, посмертно), уродженець с. Гайчул (нині с.Новоукраїнка) Куйбишевського р-ну Запорізької обл. Учасник Великої Вітчизняної війни з 1941р. 2 квітня 1945 р. мотострілецький батальйон, в якому

служив Василь Андрійович, у числі перших перейшов австрійський кордон. Загинув В.А.Баранов у боях за Відень 17 квітня 1945р. Нагороджений орденами Леніна, Олександра Невського, Вітчизняної війни I ступеню, Червоної Зірки.

Пропозиції: вул.Лілейна, вул.Юрія Лисянського, вул.Олега Антонова.

В результаті обговорення з'ясовано, що вулиця складається з двох окремих відрізків, і тому погоджено надання на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на:

менша частина вулиці - **провулок Лілейний** - рід багаторічних рослин підродина лілейникових;

основна частина вулиці на:

вулицю **Олега Антонова**. Олег Костянтинівич Антонов (1906 - 1984рр.) - український авіаконструктор, академік АН СРСР (1981) і АН УРСР (1967р.), професор (1978р.). Генеральний конструктор Дослідного заводу №473 Міністерства авіаційної промисловості. Під керівництвом Антонова створений ряд літаків, зокрема Ан-124 («Руслан»). На літаках, розроблених під безпосереднім керівництвом О.Антонова, було встановлено 244 світових авіаційних рекорду;

або на:

вулицю **Юрія Лисянського**. Юрій Федорович Лисянський - нащадок українського старшинського козацького роду Лисянських, народився 1(12) квітня 1773 року в полковому місті Ніжині (Гетьманщина), в родині священника ніжинської церкви святого Іоанна Богослова Федора Герасимовича Герасимовського (Лисянського) та його дружини Фотини Йосипівни (з шляхетського роду Якубовських). Хрещеним батьком був полковий писар Ніжинського полку Іван Миколайович Романовський. Раніше датою народження Ю.Ф.Лисянського вважалося 2 (13) серпня 1773 року, але нові архівні відкриття дозволили виправити помилку біографів і день народження визначили - 1 (12) квітня 1773 року.

Прапрадід мореплавця Стефан (Степан) Лисянський був «покозаченим» шляхтичем гербу «Лис», що обіймав старшинську посаду в одному з правобережних полків Війська Запорізького. Після повернення з кримського полону він оселився на фільварку біля хутору Харсіки поблизу сотенного містечка Чорнухи Лубенського полку. Прадід Юрія Семен Степанович Лисянський був бунчуковим товаришем та полковим осавулом, загинув у Сулацькому військовому поході. Дід Герасим Семенович також продовжив військову династію Лисянських.

Результати голосування: «за» -14, «проти» -0, «утримались» -1.

Вирішили: підтримати перейменування: вулиця Баранова на: менша частина вулиці - **провулок Лілейний**; основна частина вулиці на: вулицю **Олега Антонова** або вулицю **Юрія Лисянського**.

2.2. Провулок Берінга. Берінг Вітус-Йонассен (Іван Іванович) (1681-1741) – мореплавець, офіцер російського флоту, родом з Данії. Керівник 1-ї та 2-ї Камчатських експедицій (1725-1733). На кораблях обігнув східний берег Камчатки, пройшов між Чукотським півостровом і Аляскою (Берінгова протока), досяг узбережжя Північної Америки, відкрив ряд Алеутських островів, дослідив Камчатку. Помер під час зимівлі на одному з Командорських островів (о.Берінга).

Пропозиції: провулок Ромашковий, провулок Павла Сивицького.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаного провулку на:

провулок **Ромашковий** - від назви рослини «ромашка» - вид з роду ромашка родини айстрових. Однорічна рослина 15-30 см заввишки, із сильним своєрідним запахом. Латинська назва роду утворена від грецького слова, що означає «мати» (очевидно, пов'язана з лікувальними властивостями саме цієї рослини);

провулок **Павла Сивицького**. Павло Михайлович Сивицький (1852 - 1921 рр.) - український лісівник, перетворив Старобердянське лісництво на один з найбільших у тодішній Російській імперії центрів степового лісництва, автор наукових праць, винаходів, пропагандист степового садівництва й охорони природи. У 1874 році був призначений головним лісником Бердянського зразкового лісництва. За колекцію дерев у цьому лісництві одержав бронзову медаль Всесвітньої Паризької виставки. У 1899 р. заклав Алтагирський лісовий масив.

Результати голосування: «за» -14, «проти» -0, «утримались» -1.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування провулку Берінга на провулок **Ромашковий** або провулок **Павла Сивицького**.

2.3. Вулиця Бірюзова. Бірюзов Сергій Семенович (1904-1964) – радянський військовий діяч, Маршал Радянського Союзу (1955), Герой Радянського Союзу (1958), Народний Герой Югославії (1964).

Пропозиції: переіменувати назву на колір вул.Бірюзова, вул.Артема Веделя.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **вул.Артема Веделя**. Артем Лук'янович Ведель (1767 - 1808 рр.) - український композитор, диригент, співак, скрипаль. Твори Веделя тривалий час були заборонені та поширювалися в рукописах, їх знали й виконували попри заборону. На сьогодні відомо близько 80 музичних творів;

вулицю **Бірюзову** - переіменувати назву на колір тому, що назва мінералу «бірюза», який дав назву кольору, в більшості європейських мов (в тому числі й у чеській, словацькій та польській) запозичена з французького «turquoise», «riette turquoise» перекладається як «турецький камінь». Це тому, що камінь з місць видобутку передавався в Європу через Туреччину.

Результати голосування: «за» -11, «проти» -0, «утримались» -4.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вулиці Бірюзова на вулицю **Артема Веделя** або переіменувати назву на колір - вулицю **Бірюзову**.

2.4. Вулиця Вересаєва. Вересаєв (Смідович) Вікентій Вікентійович (1867-1945) – російський радянський письменник. Друкуватися почав з 1885р. За радянських часів вийшли його романи «У безвиході» (1922), «Сестри» (1933), літературно-критичні праці «Пушкін у житті» (1926-1927), «Гоголь у житті» (1933) та ін. Крім того він перекладач «Іліади», «Одисеї», «Гомерових гімнів». В 1890р. та 1892р. письменник жив в Україні (на Донбасі в Юзівці), де написав

серію нарисів «Підземне царство» (1892), статтю «Любити Україну – любити Шевченка» (1939).

Пропозиції: вул.Станіслава Дністрянського, вул.Михайла Залевського.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Станіслава Дністрянського** - український вчений-правник і політичний діяч, автор проекту Конституції ЗУНР. Дійсний член НТШ, академік Всеукраїнської Академії Наук (ВУАН, 1927). Швагро письменника Юліана Опільського (брата вченого Степана Рудницького). З 1901 по 1918 роки був професором австрійського цивільного права у Львівському університеті. Тут С. Дністрянський розгортає широку наукову діяльність. Очолює юридично-статистичну комісію Наукового товариства імені Т. Шевченка, з 1901 року редагує «Часопис правничий і економічний», публікує статті на юридичні теми і рецензії в українській, польській і німецькій пресі. З 1919 року перебував в еміграції. Був одним із засновників Українського вільного університету в Празі, першим деканом факультету права і політичних наук (1921), ректором (1921-1922) і проректором (1923, 1933-1935) цього навчального закладу. Водночас працював у Німецькому університеті у Празі (1929-1933) та празькій Вільній школі політичних наук (1928-1930), співробітничав з Українською господарчою академією в Подєбрадах і Українським науковим інститутом у Берліні. У 1927 р. заочно обраний дійсним членом Всеукраїнської академії наук по кафедрі цивільного права і політики, але не зміг переїхати в Київ для реальної праці в Академії через труднощі з відповідним дозволом від польської влади, під юрисдикцією якої перебували в той час західноукраїнці. У 1932 році після виходу з польського громадянства дістав чехословацьке громадянство, проте тепер переїзду завадила репресивна політика радянської влади щодо української інтелігенції. У 1933 році після перенесення двох інфарктів відмовився від викладацької праці та активної громадської діяльності і переселився до Ужгорода, де збирався зайнятися адвокатською практикою і дослідженням звичаєвого права Закарпатської України;

вулицю **Михайла Залевського**. Михайло Іванович Залевський - відомий тренер спортивного товариства «Мотор Січ».

Результати голосування: «за» -15, «проти» -0, «утримались» -0.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вулиці Вересаєва на вулицю **Станіслава Дністрянського** або вулицю **Михайла Залевського**.

2.5. Вулиця Верещагіна. Верещагін Василь Васильович (1842-1904) - російський живописець. Твори художника – новий, на той час, прогресивний етап у розвитку російського батального жанру. Загинув В.В.Верещагін 31 березня (13.IV) 1904р. під час вибуху броненосця «Петропавловськ» у Порт-Артурі.

Пропозиції: вул.Юрія Горліс-Горського, вул.Марії Заньковецької.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Юрія Горліс-Горського** - український військовий і громадський діяч, старшина Армії УНР, розвідник, письменник. Під час Української революції, на війні він командував відділом першого полку армії Української

Народної Республіки. Це ще до того, як він вступив до Богданівського полку Запорізької дивізії, до якого він вступив у 20-річному віці, де він отримав звання хорунжого і став офіцером. Саме в складі цього полку він вийшов у Перший зимовий похід Армії УНР. Автор прозових творів «Отаман Хмара» (1934), «Червоний чортополох» (1935), «Холодний Яр» (1937), «Ave Dictator» (1941);

вулицю **Марії Заньковецької**. Марія Костянтинівна Заньковецька (1854 - 1934рр.) - видатна українська акторка і театральна діячка, провідна зірка українського театру кінця XIX - початку XX ст. Народна артистка Української РСР (1922). В 1931 - 1943рр. у Запоріжжі базувався державний театр ім.Марії Заньковецької (сьогодні Національний академічний український драматичний театр імені Марії Заньковецької, м.Львів).

Результати голосування: «за» -15, «проти» -0, «утримались» -0.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вулиці Верещагіна на вулицю **Юрія Горліс-Горського** або вулицю **Марії Заньковецької**.

2.6. Вулиця Вороніхіна. Вороніхін Андрій Никифорович (1759-1814) - російський архітектор, представник класицизму, академік петербурзької Академії мистецтв (з 1797). У Петербурзі побудував Казанський собор (1801-1811) та Гірничий інститут (1806-1811).

Пропозиції: вул.Краківська, вул.Павла Хаустова.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Краківську**. Краків місто в Польщі на березі Вісли, адміністративний центр Малопольського воєводства. Друге за величиною та кількістю мешканців місто в Польщі після Варшави; одне з найстаріших міст Польщі, з тисячолітньою історією, багатою культурною та архітектурною спадщиною. У період Австро-Угорщини один з центрів Західної Галичини. Культурна столиця Європи 2000 року. Історичний центр Кракова з 1978 року належить до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО;

вулицю **Павла Хаустова**. Хаустов Павло Прокопович (2 (14) листопада 1882, Шарипово, Ачинський округ, Єнісейська губернія, Російська імперія - 11 вересня 1949, Київ) - український радянський архітектор, педагог, один з перших професорів з містобудівництва. З 1919 року Хаустов очолив роботу над складанням проектного плану Києва, згодом роботу було перервано і відновлено вже в 1926 року в Київському окружному відділі комунального господарства. У 1923 році вносив конструктивні пропозиції до Київської міської ради щодо розбудови міста по типу англійських міст, де переважала котеджна забудова. У 50-річному віці майстер вирішив ще більше поповнити свої знання і закінчив Київський будівельний інститут. Він був єдиним на той час педагогом в Україні, який отримав звання - професора з питань містобудування. З 1934 по 1938 рік групою архітекторів, якою керував професор Хаустов, був розроблений генеральний план Києва.

Під керівництвом Хаустова розроблено генеральні плани низки міст. Серед них Запоріжжя (Велике Запоріжжя, у співпраці з І.Малозьомовим). Його керівництво забезпечувало високий науковий рівень розробки генпланів.

Генплану Великого Запоріжжя керівництвом держави надавалось велике значення. Генплан міста був розроблений всього за 2,5 роки.

Результати голосування: «за» -8, «проти» -0, «утримались» -7.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вулиці Вороніхіна на вулицю **Краківську** або вулицю **Павла Хаустова**.

2.7. Провулок Герцена. Герцен Олександр Іванович (1812-1870) – російський революційний демократ, філософ-матеріаліст, письменник, публіцист. В його художніх творах – романі «Хто винен?» (1847), повістях «Лікар Крупов» (1847), «Сорока – злодійка» (1848), «З того берега» (1850) реалістично відображено життя Росії та країн Європи, висловлено протести проти кріпосництва, соціальної нерівності. Епопея «Минуле і думи» (1852-1868) – художньо-публіцистична енциклопедія духовного життя Росії і Західної Європи 30-60-х рр.

Пропозиції: провулок Холодноярський

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаного провулку на провулок Холодноярський - державне утворення на землях Української народної республіки (УНР), у Чигиринському повісті Київської губернії (нині Черкаському районі, Черкаської області), у районі лісового урочища Холодний Яр. Зі столицею в селі Мельника. У часи радянського Союзу історія цього утворення і його діячів замовчувалася або подавалася викривлено, через те що. На думку багатьох дослідників, могла спричинити зростання небажання з точки зору представників влади настроїв у суспільстві

Результати голосування: «за» -15, «проти» -0, «утримались» -0.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості пропозицію перейменування провулку Герцена на провулок **Холодноярський**.

2.8. Вулиця Єрмолової. Єрмолова Марія Миколаївна (1853-1928) – видатна російська актриса, народна артистка Республіки (1920), Герой Праці (1924).

Пропозиції: вул.Довбушанська, вул.Дмитра Чижевського, вул.Василя Стефаніка.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості три пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Довбушанську**. Довбушанський хребет - хребет в Українських Карпатах, у гірському масиві Горгани. Складається з двох частин: перша - масив Довбушанки (інша назва - Добошанка), який включає власне гору Довбушанку (1754 м) і гори Ведмежик та Пікун (1657 м), а на сході, через перевал, з'єднується з горою Товста (1399 м); друга частина - масив Поленські, що об'єднує вершини Поленські (1693 м), Козя та Козій Горгани (1617м). Увесь хребет Довбушанка-Поленські розташований у межах Природного Заповідника «Горгани», який охоплює площу понад 5 тис. га, тому, згідно з українським законодавством, відвідування його у туристичних цілях заборонене. На хребет відсутні марковані маршрути, а охороною заповідника час від часу проводяться рейди по території з метою виявлення порушників;

вулицю **Дмитра Чижевського**. Чижевський Дмитро Іванович (1894-1977) - видатний мислитель, вчений-енциклопедист, філософ, славіст, літературознавець, релігієзнавець, культуролог. Його називають найбільшим українським славістом, на його честь названо кафедру української літератури в Гарварді, йому вдалося зробити значний внесок у гуманітарні науки в кожній країні, де він працював;

вулицю **Василя Стефаника**. Василь Семенович Стефаник (1871 - 1936 рр.) - український письменник, майстер експресіоністичної новели, громадський діяч, політик. Посол (депутат) Австрійського парламенту від Королівства Галичини та Володимирії. Твори В.Стефаника перекладено багатьма мовами світу (англійською, болгарською, грузинською, іспанською, італійською, литовською, німецькою, новогрецькою, польською, російською, румунською, сербохорватською, словацькою, словенською, угорською, французькою, чеською та іншими).

Результати голосування: «за» -15, «проти» -0, «утримались» -0.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості три пропозиції перейменування вулиці Єрмолової на вулицю **Довбушанську**, вулицю **Дмитра Чижевського** або вулицю **Василя Стефаника**.

2.9. Вулиця Зорге. Зорге Ріхард (1895-1944) – розвідник, журналіст, Герой Радянського Союзу (1964). У 30-40-х рр., перебуваючи в Німеччині, Японії та ін країнах, здобував цінну для СРСР інформацію про агресивні плани німецького фашизму, про задуми японських мілітаристів. Заарештований японською поліцією у 1941 р., в 1944 р. страчений.

Пропозиції: вул.Опанаса Андрієвського.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування вказаної вулиці на вулицю **Опанаса Андрієвського**. Опанас Андрієвський - (1878, Уманський повіт Київської губернії - 16 травня 1955, місто Шпітталь-на-Драу, федеральна земля Каринтія, Австрія) український державний і політичний юрист. 14 листопада 1918 року разом з Володимиром Винниченком, Федором Швецем, Симоном Петлюрою, Андрієм Макаренком увійшов до складу Директорії Української Народної Республіки. Підтримував позицію Симона Петлюри, спрямовану на безкомпромісну боротьбу проти більшовиків і пошук шляхів укладення союзного договору з Антантою.

Результати голосування: «за» -15, «проти» -0, «утримались» -0.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості пропозицію перейменування вулиці Зорге на вулицю **Опанаса Андрієвського**.

2.10. Вулиця Качалова. Качалов (Шверубович) Василь Іванович (1875-1948) – російський актор, народний артист СРСР (1936), майстер художнього читання. З трупю МХАТ гастролював на Україні (зокрема в Києві – 1912-1914, 1926-1927, 1928, 1935, 1939, 1940). Знімався в кінофільмах «Путівка в життя» та ін.

Пропозиції: вул.Квартальна, вул.Ярославни.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Квартальну**. фрагмент території міста, обмежений вулицями або адміністративними границями з усіх сторін, також компактне об'єднання земельних ділянок у населеному пункті, яке обмежене інженерними спорудами або природними межами;

вулицю **Ярославни**. Анна Ярославна (Анна Київська) - Українська княгиня, дочка Великого князя київського Ярослава Мудрого, одна з найвидатніших жінок середньовіччя, що прославила Україну на всю Європу. Освічена і розумна Анна, яка вільно володіла 5 мовами, стала не просто черговою дружиною французького короля Генріха I і матір'ю майбутнього короля Філіпа I, а й помітною політичною фігурою тих часів. Королева Анна мала вплив на зовнішню і внутрішню політику Франції, входила до складу королівської ради, опікувалася церквами і монастирями, була єдиною жінкою, котра вела переписку з Папою Римським Миколаєм II. В історії Європи Анна Ярославна залишилася і як прабабця майже 30 французьких королів.

Результати голосування: «за» -14, «проти» -0, «утримались» -1.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вулиці Качалова на вулицю **Квартальну** або вулицю **Ярославни**.

2.11. Вулиця Кольцова. Олексій Васильович Кольцов (нар. 3 (15) жовтня 1809, Воронеж - пом. 29 жовтня (10 листопада) 1842, Воронеж) - російський поет, купець. Вершиною художніх досягнень поета є його пісні. Декілька віршів написав українською мовою. Поривання до волі, туга за молодістю, селянська праця - ось головні його теми. Творчість письменника становить собою вдалий синтез елементів книжкової поезії і селянського фольклору. Значна кількість його віршів покладена на музику.

Пропозиції: вул.Олексія Діброва, вул.Олександра Кошеля.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Олексія Діброва**. Діброва Олексій Тимофійович (1904-1974) - автор праць з географії України. Працював у вузах Харкова, Києва, Ленінграда. В 1944-1956 роках завідував кафедрою економічної географії Київського педагогічного інституту, а в період з 1959 по 1974 р.- кафедрою економічної географії Київського університету. Автор підручників з географії України для середніх шкіл і вузів. Дмитрієв Микола Ізмаїлович (1886-1957) - відомий фізико-географ та геоморфолог. Понад 40 років працював у Харківському університеті. У 1943-1957 роках завідував кафедрою регіональної фізичної географії Харківського університету і одночасно вів дослідження в Українському науково-дослідному інституті географії і картографії. Став визнаним спеціалістом з географії рельєфу України, геоморфологічного районування, географії антропогену, лесових відкладів;

вулицю **Олександра Кошеля**. Олександр Кошель (1899 - 1962рр.) - учасник боротьби за самостійність України. Народився 1899р. у Олександрівську. Активний учасник національно-визвольної боротьби в Олександрівську. 1918р. - козак Самокатної сотні при 2-му пішому Запорізькому полку, входив до складу Лисогірського повстанського куреня. Під час денікінської влади по

мобілізації пішов до війська, став юнкером військової школи в Єйську. Повернувся в Олександрівськ. Входив до складу Українського куреня «Чорна хмара» при врангелівських військах. В еміграції з 1920 р.

Результати голосування: «за» -13, «проти» -0, «утримались» -2.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вулиці Кольцова на вулицю **Олексія Діброва** або вулицю **Олександра Кошеля**.

2.12. Вулиця Грибоедова. Грибоедов Олександр Сергійович (1795-1829) – російський письменник, дипломат. Його реалістична комедія «Горе з розуму» стала класикою російської літератури. Загинув О.С.Грибоедов у Тегерані в наслідок політичних провокацій.

Пропозиції: вул.Ліцейна, вул.Василя Данилевського.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Ліцейну**. Ліцей - навчальний заклад середньої базової освіти. Назва походить від грец. Λύκειον - район на околиці Стародавніх Афін, де був зведений давній храм Аполлона Лікейського. В афінському лікеї викладав своїм учням Арістотель.

В 18-19 століттях (до 1917) ліцеєм називався тип середнього і вищого навчального закладу. Нині в Україні ліцей - загальноосвітній навчальний заклад, що забезпечує здобуття профільної середньої освіти;

вулицю **Василя Данилевського**. Василь Якович Данилевський (1852 - 1939рр.) - видатний український фізіолог, завідувач кафедри фізіології Харківського університету та Харківського медичного інституту, засновник і директор Органотерапевтичного інституту (зараз Інститут проблем ендокринної патології імені В. Я. Данилевського Національної академії наук України), академік АН УРСР, заслужений діяч науки УРСР, Заслужений професор УРСР. Один з перших електрофізіологів в Україні.

Результати голосування: «за» -15, «проти» -0, «утримались» -0.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вулиці Грибоедова на вулицю **Ліцейну** або вулицю **Василя Данилевського**.

2.13. Вулиця Громової. Громова Уляна Матвіївна (1924-1943) – комсомолка-підпільниця, Герой Радянського Союзу (1943, посмертно). Одна з керівників та організаторів боротьби молоді проти німецько-фашистських окупантів у м.Краснодоні (підпільна організація «Молода гвардія»).

Пропозиції: вул.Оберегова, вул.Народного Руху.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Оберегову**. Оберіг - предмет, якому приписують надприродну здатність відвертати від його власника хвороби, біду, приносити щастя і гаразди, чарівний предмет, що призначений захищати свого власника. Також вважають, що він може принести удачу, запобігти небезпеці, поліпшити стан здоров'я. Через це обереги зажили неабиякої популярності ще з давніх-давен;

вулицю **Народного Руху**. Народний рух України за перебудову - громадсько-політичний рух, який об'єднав різні демократичні сили у боротьбі за незалежність України.

Результати голосування: «за» -15, «проти» -0, «утримались» -0.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вулиці Громової на вулицю **Оберегову** або вулицю **Народного Руху**.

2.14. Вулиця Давидова. Давидов Василь Львович (1792-1855) – декабрист, полковник. Учасник Вітчизняної війни 1812р., член «Союзу благоденства» (1820), член Південного товариства декабристів. З 1822 року мешкав в Україні. В 1826р. Давидова В.Л. засуджено на довічну каторгу, замінену на 20-річну, яку він відбував на Нерчинських рудниках і Петровському заводі. З 1839р. – на поселенні в Красноярську, де і помер.

Пропозиції: вул.Очеретова.

В результаті обговорення погоджено перейменування вказаної вулиці на вулицю **Очеретову**. Очерёт - рід багаторічних трав'янистих рослин родини тонконогових. Латинська назва «Phragmites» походить від грецького слова «Фрагма» (огорожа, паркан); зарості очерету зазвичай оточують водойми подібно огорожі.

Результати голосування: «за» -15, «проти» -0, «утримались» -0.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості перейменування вулиці Давидова на вулицю **Очеретову**.

2.15. Вулиця Доватора. Лев Миха́йлович Дова́тор (біл. Леў Міхайлавіч Даватар; 20 лютого 1903 - 19 грудня 1941) - радянський військовик часів Другої світової війни, генерал-майор. Герой Радянського Союзу (1941). Протягом вересня - жовтня 1941 року кіннотники Доватора брали участь у важких оборонних боях на підступах до Москви. У листопаді того ж року 3-й кавалерійський корпус спільно з 8-ю гвардійською стрілецькою дивізією та 1-ю гвардійською танковою бригадою вів вперті оборонні бої на Волоколамському напрямку, за що 26 листопада 1941 року корпус був перетворений у 2-й гвардійський кавалерійський корпус.

19 грудня 1941 року загинув від кульового поранення під час кулеметного обстрілу села Палашкіно Рузького району Московської області. Похований на Новодівочому цвинтарі Москви.

Пропозиції: вул.Гетьмана Скоропадського, вул.Потужна.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Гетьмана Скоропадського**. Скоропадський Павло Петрович (3.05.1873 - 26.04.1945) - гетьман України, український державний, політичний і громадський діяч, військовик. Гетьман Української Держави. За його правління в Україні проводилась політика українізації, запровадження гривневої валюти, відкриття українських навчальних закладів різних рівнів з українською мовою навчання. Українська академія наук;

вулицю **Потужну**. Потужний, а, е.: який має велику фізичну силу; дужий, міцний. Великої сили (перев. про явища природи).

Дуже голосний (про звуки).

Який має владу над ким-, чим-небудь, справляє великий вплив на когось.

Результати голосування: «за» -15, «проти» -0, «утримались» -0.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вулиці Доватора на вулицю **Гетьмана Скоропадського** або вулицю **Потужну**.

2.16. Вулиця Титова. Титов Герман Степанович (11 вересня 1935, Верхне Жиліно, Алтайський край - 20 вересня 2000, Москва) – льотчик-космонавт СРСР (1961), генерал-полковник авіації, Герой Радянського Союзу (1961), Герой Соціалістичної Праці НРБ (1962).

Пропозиції: вул.Петера Діка, вул.Акацієва.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Петера Діка**. Петер Іванович Дік (1884 - 1937 рр.) - місцевий інженер та винахідник. Народився в Остервіку (с.Долинске, Запорізька область). З 1909 по 1937 рр. працював на заводі Копа (нині АвтоЗАЗ). Головний інженер заводу. Один з батьків першого в Україні комбайну. «За особо выдающиеся заслуги в организации строительства заводом комбайнов и налаживания их массового производства» у 1931 р. був нагороджений орденом Леніна. Заарештований у 1937 р., розстріляний 17 вересня цього ж року. У 1958р. - реабілітований;

вулицю **Акацієву**. Акація - рід рослин із родини бобових. Містить понад 1000 видів, що зростають на Мадагаскарі й прилеглих островах, в Австралазії, островах Південно-Східної Азії.

Результати голосування: «за» -15, «проти» -0, «утримались» -0.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вулиці Титова на вулицю **Петера Діка** або вулицю **Акацієву**.

2.17. Вулиця Черняхівського. Черняхівський Іван Данилович (1906-1945) – радянський військовий діяч, генерал армії (1944), двічі Герой Радянського Союзу (1943, 1944), родом з України. Під час Великої Вітчизняної війни командувач танкового корпусу (1942-1944), пізніше 60-ї армії, з 1944 – 3-го Білоруського фронту; учасник Курської битви, форсування Десни і Дніпра, Київської, Проскурівсько-Чернівецької, Білоруської, Вільнюської та ін. операцій. Загинув у бою під Кенігсбергом.

Пропозиції: вул.Лідії Дмитрієвської, вул.Пересопницька.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Лідії Дмитрієвської**. Дмитрієвська Лідія Миколаївна (1904 – н/в) – українська архітекторка та містопланувальниця. Народилася у 1904 р. в Бахмуті, у 1930 р. закінчила Харківський художній інститут. У жовтні 1929 р. увійшла до першого складу співробітників Бюро по проектуванню Великого Запоріжжя. Працювала під керівництвом класика вітчизняного містобудування Павла Хаустова. У листопаді 1943 р. прибула до Запоріжжя, де ще точилися бої з нацистськими загарбниками, та приступила до організації проектних робіт із відновлення міста. Через брак містобудівної документації здійснювала ручні

обміри зруйнованих вулиць та будівель. Нагороджена медаллю «За доблесний та самовідданий труд в період Великої вітчизняної війни, 1941 – 1945 рр.». Автор проєкту повоєнної реконструкції Запоріжжя (1943-1944 рр.). Автор та головний архітектор генеральних планів Запоріжжя 1949, 1955 рр. (1962 р. - коригування). Автор та співавтор проєктів забудови та генеральних планів таких міст: Бердянськ, Кара-Коба, Керч, Ірміно, Кам'янське, Кропивницький, Лисичанськ, Луганськ, Олександрія, Оріхів, Пологи, Севастополь, Славянськ та інших. З 1962 р. на пенсії. Зважаючи на відсутність родичів про дату смерті архітекторки Дмитрієвської нічого невідомо;

вулицю **Пересопницьку**. Пересопницьке Євангеліє - визначна рукописна пам'ятка староукраїнської мови та мистецтва XVI ст. Один з перших українських перекладів біблійного, канонічного тексту на староукраїнську літературну мову, здійснений 1556-1561 рр. у селі Двірці та у Пересопниці на Волині.

Результати голосування: «за» -13, «проти» -0, «утримались» -2.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вулиці Белінського на вулицю **Лідії Дмитрієвської** або вулицю **Пересопницьку**.

2.18. Вулиця Шишкіна. Шишкін Іван Іванович (1832-1898) – російський живописець і графік, академік (1865), професор (1873), фундатор Товариства пересувних художніх виставок. 1894-1895 – керівник пейзажної майстерні петербурзької А.М. Найвідоміші роботи «Ранок у сосновому лісі», «Жито».

Пропозиції: вул.Олександра Мурашка, вул.Анатолія Петрицького.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Олександра Мурашка**. Олександр Мурашко (1875 - 1919рр.) - український живописець, педагог і громадський діяч. Персональні виставки робіт О. Мурашка експонувалися в Берліні, Кельні, Дюссельдорфі, Мюнхені. Твори українського митця користувалися незмінним успіхом в Європі, їх відзначала художня критика, друкували журнали. Картину «Карусель» придбали для Музею образотворчих мистецтв Будапешта. Завдяки О.Мурашку українське мистецтво вийшло на західноєвропейський рівень;

вулицю **Анатолія Петрицького**. Анатолій Галактіонович Петрицький, Анатоль Петрицький (31 січня (12 лютого) 1895, Київ - 6 березня 1964, Київ) - український живописець, художник театру і книги. Оформив більшість вистав театру, зокрема «Осінь», «Кандіда», «Затоплений дзвін», «Різдвяний вертеп» тощо. Був головним художником Першого державного драматичного театру УРСР й Української музичної драми у Києві. Анатолій Петрицький - напрочуд обдарована людина, яка зуміла побачити і передати драматизм людського життя, створювати яскраві панно, в барвистих ритмах якого звучить перегук з українським фольклором, із живою стихією народної творчості.

Результати голосування: «за» -15, «проти» -0, «утримались» -0.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вулиці Белінського на вулицю **Олександра Мурашка** або вулицю **Анатолія Петрицького**.

2.19. Вулиця Рилєєва. Рилєєв Кіндрат Федорович (1795-1826) – російський поет (поєми «Войнаровський», «Наливайко»), декабрист, один з керівників Північного товариства декабристів. Страчений серед п'яти керівників декабристського повстання у Петербурзі.

Пропозиції: вул.Саула Черніховського, вул.Архіпа Куїнджі.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Саула Черніховського**. Саул Гутманович Черніховський (1875 - 1943 рр.) - єврейський поет, перекладач та лікар. Народився в селі Михайлівка Мелітопольського повіту Таврійської губернії (нині – Запорізька область, Україна). Іврит він почав вивчати ще в дитинстві, потім писав вірші та робив переклади на іврит з європейських мов. Відстоював свою прихильність ідеї національного та культурного відродження єврейського народу та посував ідеї сіонізму. Портрет Саула Черніховського зображено на банкоті номіналом у 50 шекелів;

вулицю **Архіпа Куїнджі**. Архіп Іванович Куїнджі, 15(27) січня 1841, Карасівка, нині частина Маріуполя, – 11(24) липня 1910, Петербург) – український живописець-пейзажист і педагог грецького походження з північного Приазов'я. Автор відомої картини «Місячна ніч на Дніпрі» (1880).

Результати голосування: «за» -15, «проти» -0, «утримались» -0.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вулиці Белінського на вулицю **Саула Черніховського** або вулицю **Архіпа Куїнджі**.

Третє питання порядку денного.

Різне.

Наступне засідання заплановано на 05 жовтня 2023 року. У порядку денному:

- розгляд назв урбанонімів від власних імен, що підлягають перейменуванню;
- розгляд пропозицій щодо перейменування назв урбанонімів, які надійшли від громадськості;
- різне.

Протокол вела
секретар робочої групи

Алла ПОМАЗ